

UNIVERSITATEA ECOLOGICĂ DIN BUCUREȘTI

**FACULTATEA DE ECOLOGIE ȘI
PROTECȚIA MEDIULUI**

Program de studii universitare de master

Evaluarea Impactului Asupra Mediului

Forma de învățământ: învățământ cu frecvență

Suport de curs pentru disciplina:

Impactul politicilor agricole asupra calității mediului

Titular de disciplină:

Șef lucrări dr. Marian Cioceanu

**București
2018**

Contents

Introducere	4
a. Date privind titularul de disciplină.....	4
b. Date despre disciplină	4
c. Obiectivele disciplinei.....	4
d. Competențe acumulate după parcurgerea cursului.....	4
e. Resurse și mijloace de lucru.....	5
f. Structura cursului	5
g. Evaluarea	6
Capitolul 1.Introducere în problematica agriculturii din România și Uniunea Europeană.....	7
1.1. Contextul global	7
1.2. Contextul european.....	8
1.3. Contextul național.....	11
Bibliografie	17
Capitolul 2. Agricultură și calitatea mediului	18
2.1. Tipuri de terenuri agricole în România.....	18
2.2. Factorii de mediu afectați de agricultură	18
2.2.1. Aer.....	18
2.2.2. Sol	18
2.2.3. Ape de suprafață și subterane	18
2.2.4. Biodiversitatea	18
Bibliografie	18
Capitolul 3. Principalele forme de agricultură și formele specifice de impact ale acestora asupra mediului	19
3.1. Forme de agricultură.....	19
3.1.1. Sisteme clasice de practicare a agriculturii.....	19
3.1.2. Agricultură ecologică.....	20
3.1.3. Sisteme de practicare a agriculturii complementare agriculturii ecologice	21
3.2. Forme specifice de impact asupra mediului	25

3.2.1. Degradarea solului	25
3.2.2. Degradarea apelor de suprafață și subterane.....	26
3.2.3. Degradarea atmosferei	26
3.2.4. Degradarea biodiversității.....	26
Bibliografie.....	26
Capitolul 4. Politica Agricolă Comună.....	27
4.1. Obiective ale PAC	27
4.2. Procesul decizional în domeniul agricol.....	27
4.3. PAC, o competență partajată între uniune și statele membre	27
4.4. Rolul Parlamentului European.....	27
Bibliografie.....	27
Capitolul 5. Politica Agricolă Comună în raport cu Agricultura României	28
5.1. Mize naționale ale reformei agriculturii din Romania.....	28
Bibliografie.....	28
Capitolul 6. Politica Agricolă Comună în raport cu calitatea mediului	29
6.1. Măsura 10-Agro-Mediu și Clima	29
6.2. Măsura 11-Agricultura ecologică.....	29
6.3. Măsura 13-Plăți pentru zone cu constrângeri specifice	29
Bibliografie.....	29
Capitolul 7. Legislația specifică PAC și efectele acesteia asupra Calității mediului.....	30
7.1. Gestionarea și conservarea resurselor.....	30
7.1.1. Traficul cu specii sălbatice de faună și floră.....	30
7.1.2. Apă de bună calitate în Europa	30
7.2. Resurse forestiere și produse nealimentare	30
7.2.1. Strategia UE pentru păduri și sectorul forestier.....	30
7.3. Poluarea cauzată de activitățile agricole.....	30
7.3.1. Utilizarea nămolurilor de epurare în agricultură.....	30
7.3.2. Combaterea poluării apelor cu nitrați proveniți din agricultură.....	30
7.3.3. Îngrășaminte sigure și eficiente pe piața	30
Bibliografie.....	30

Introducere

Cursul este destinat studenților din cadrul programului de studii universitare de master **Evaluarea Impactului Asupra Mediului** al Facultății de Ecologie și Protecția Mediului.

a. Date privind titularul de disciplină

Nume și prenume:	Cioceanu Marian
E-mail:	marian.cioceanu@yahoo.com

b. Date despre disciplină

Anul de studiu:	I
Semestrul:	1

c. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei	Să își formeze capacitatea de a identifica formele și importanța impactului pe care îl exercită aplicarea politicilor agricole comune, asupra factorilor de mediu.
Obiectivele specifice	- Să se familiarizeze cu principalele programe și măsuri ale Politicii Agricole Comune. - Să identifice modul în care acestea influențează mediul natural și caracterul acestei acțiuni.

d. Competențe acumulate după parcurgerea cursului

Competențe profesionale	Formarea unei imagini cuprinzătoare asupra rolului agriculturii în ansamblul economiei României și în context unional. - Formarea unui bagaj amplificat de cunoștințe referitoare la impactul diverselor tipuri de practici agricole asupra mediului natural. - Capacitatea de identificare a poluanților și a deșeurilor agricole, precum și a acțiunii acestora asupra factorilor de mediu (sol, apă, aer); a modalităților de combatere a poluării specifice induse asupra acestora. - Cunoașterea aprofundată a Politicii Agricole Comune și a implicațiilor acesteia în
-------------------------	---

	evoluția agriculturii din România. - Formarea capacității de identificare a implicațiilor ce decurg din Politica Agricolă Comună, în raport cu problema calității mediului, precum și formarea capacității de identificare a dimensiunilor practice ale acestor implicații.
Competențe transversale	- Să demonstreze preocupare pentru perfecționarea profesională prin antrenarea abilităților de gândire critică; - Să demonstreze implicarea în activități științifice de elaborare a studiilor și analizelor de specialitate; - Să participe la proiecte având caracter științific, compatibile cu cerințele integrării în specificul programelor Uniunii Europene.

e. Resurse și mijloace de lucru

Pentru o pregătire temeinică vă sugerăm să consultați bibliografia recomandată.

f. Structura cursului

Cursul de **Impactul politicilor agricole asupra calității mediului** este alcătuit din **șapte** capitole:

- Capitolul 1. Introducere în problematica agriculturii din România și Uniunea Europeană
- Capitolul 2. Agricultură și calitatea mediului
- Capitolul 3. Principalele forme de agricultură și formele specifice de impact ale acestora asupra mediului
- Capitolul 4. Politica Agricolă Comună
- Capitolul 5. Politica Agricolă Comună în raport cu Agricultură României
- Capitolul 6. Politica Agricolă Comună în raport cu calitatea mediului
- Capitolul 7. Legislația specifică PAC și efectele acesteia asupra Calității mediului

Cursul de **Impactul politicilor agricole asupra calității mediului** poate fi studiat atât în întregime, potrivit ordinii prestabilite a capitolelor, dar se poate și fragmenta în funcție de interesul propriu mai accentuat pentru anumite teme. Însă, în vederea susținerii examenului este obligatorie parcurgerea tuturor celor **șapte** capitole.

g. Evaluarea

Înainte de examen este indicat să parcurgeți din nou toată materia, cu atenție, durata estimată pentru această activitate fiind de aproximativ o săptămână.

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- Cunoașterea formelor de impact asupra mediului caracteristice principalelor tipuri de practici agricole. - Cunoașterea principiilor generale ale Pac în România și a principalelor sale instrumente de acțiune. - Înțelegerea mecanismelor de acțiune ale PAC, asupra factorilor mediului natural.	Examen	70%
Seminar	- Însușirea problematicei tratate la curs și seminar. - Evaluarea capacității de înțelegere și identificare a formelor de impact ale PAC asupra mediului, în cazuri concrete. - Capacitatea de a extrapola cunoștințele tematice dobândite la curs, la aria domeniilor conexe acestei problematice.	Prezentare portofoliu	30%
Evaluare finală		Însumare	100%
Modalitatea de notare (calificativ sau notă): Notă -			
Standard minim de performanță: - cunoașterea impactului politicilor agricole asupra calității mediului. - elaborarea unui referat sub forma unui studiu de caz privind problematica abordată la curs.			

Capitolul 1. Introducere în problematica agriculturii din România și Uniunea Europeană

1.1. Contextul global

La nivel mondial se înregistrează un proces de transformare structurală, ca urmare a apariției de noi provocări globale cu efect pe termen lung, care necesită elaborarea unei viziuni strategice în domeniu și realizarea de acțiuni concrete din partea autorităților competente din țara noastră.

Factori care determină un nou cadru de lucru la nivel național și internațional:

- populația globală din ce în ce mai numeroasă
- creșterea presiunii asupra resurselor naturale
- încălzirea globală

procesul de îmbătrânire a populației .

Toate aceste aspecte vor avea implicații profunde asupra agriculturii și zonelor rurale.

Cererea mondială de alimente este în creștere, urbanizarea sporită, prețurile tot mai mari la inputuri, presiunea exercitată asupra resurselor de apă și creșterea vulnerabilității culturilor și animalelor la schimbările climatice vor limita producția alimentară.

Se previzionează că, la nivel global, cererea de alimente va crește cu 70% până în 2050ⁱ, ca urmare a populației din ce în ce mai numeroase și a sporirii veniturilor. Țările în curs de dezvoltare vor contribui cel mai mult la această tendință, cererea lor de hrană urmând a se dubla în următorii ani.

Se estimează că populația mondială va crește de la 7 miliarde, cât este în prezent, la 9 miliarde până la mijlocul acestui secol, iar 95% din această creștere va avea loc în țările cele mai puțin dezvoltate (în 50 dintre cele mai puțin dezvoltate țări din întreaga lume)ⁱⁱ. Veniturile globale în creștere vor fi în cea mai mare parte asociate cu urbanizarea sporită (se așteaptă ca 70% din populația lumii să locuiască în mediul urban până în 2050, față de 49% în prezent ⁱⁱⁱ) și cu o creștere economică rapidă, în unele dintre cele mai populate țări:

- Brazilia
- China
- India
- Rusia.

Pentru sectorul agroalimentar, aceste aspecte constituie atât o oportunitate, cât și o provocare. Perspectivile de creștere a pieței agro-alimentare constituie un avantaj semnificativ pentru fermierii din întreaga lume. Cu toate acestea, se preconizează că infrastructurile de piață imperfecte și vulnerabilitățile socio-economice din zonele cele mai dens populate ale lumii vor spori insecuritatea alimentară. În plus, sistemele agricole mondiale se vor confrunta din ce în ce mai mult cu efectele negative ale schimbărilor climatice (schimbarea modelelor de precipitații, fenomenele meteorologice extreme, penuria de apă) precum și cu volatilitatea prețurilor. Pe de altă parte, creșterea productivității agricole poate fi obținută prin investiții, cercetare și inovare, bune practici agricole și politici publice adecvate.

În acest context global, emisfera nordică (inclusiv Europa) va fi bine poziționată în vederea continuării aprovizionării piețelor globale cu numeroase produse agroalimentare esențiale. Perspectivile sunt pozitive, de exemplu, pentru producția de cereale în zonele temperate și zonele favorabile pentru producția vegetală s-ar putea extinde chiar spre nord pe măsură ce temperatura vacrește. La rândul lor, țările din emisfera sudică, precum și cele din zonele (sub)tropicale uscate vor fi probabil puternic afectate de schimbările climatice, prin scăderea randamentelor și creșterea frecvenței fenomenelor climatice extreme (secetă și inundații).

Deși agricultura s-a axat întotdeauna pe securitatea alimentară și a fost un motor pozitiv de creștere economică, preocuparea crescândă a societății pentru mediu din ultimele decenii a afectat politicile agricole la nivel mondial. Începând cu Summit-ul Pământului al Națiunilor Unite din 1992, dezvoltarea durabilă a primit recunoaștere la nivel mondial, iar consumatorii au început să se preocupe din ce în ce mai mult de sustenabilitatea ambientală a agriculturii. Dorința de a ști de unde provine hrana, cum a fost produsă și dacă practicile agricole respectă mediul înconjurător sunt doar câteva dintre exigențele consumatorilor de astăzi.

La nivel mondial se înregistrează o cerere în creștere pentru produse alimentare în timp ce oferta este relativ aceeași. România are un acces facil la piețele mondiale prin porturile de la Marea Neagră și Dunăre, iar aderarea la UE oferă acces la o finanțare substanțială, precum și acces la piețe importante. Cererea internă este puternică și este satisfăcută atât prin producția națională, cât și prin realizarea de importuri de produse agricole procesate.

În același context al creșterii cererii pentru produse alimentare, semnalăm problema risipei alimentare, anul 2014 fiind declarat anul reducerii risipei alimentare la nivel european. Conform celor mai recente studii realizate de FAO și OECD, acest deziderat trebuie luat în considerare de toate statele lumii.

1.2. Contextul european

Spre deosebire de tendința la nivel mondial, se preconizează că populația europeană va îmbătrâni și va stagna. Îmbătrânirea populației este considerată a fi una dintre provocările socioeconomice fundamentale ale Europei în următorii cincizeci de ani^{iv}. Cu o vârstă medie de 46,8 ani, și cu peste 27,8% din populația sa în vârstă de cel puțin 65 de ani, această provocare ajunge la niveluri fără precedent. De asemenea, pe măsură ce generația născută în perioada de creștere însemnată a ratei natalității iese la pensie, este de așteptat ca populația activă să scadă. În același timp, numărul de persoane cu vârsta de peste 60 de ani va crește de două ori mai repede decât înainte de 2007, cu circa 2 milioane pe an. Până în 2050^{vi}, se estimează că populația totală din UE- 27 va crește doar cu 5% față de nivelul din 2008 și va ajunge la puțin peste 515 milioane de persoane.

România va fi una dintre țările afectate de această tendință. Până în 2050, este de așteptat ca populația totală să scadă la puțin peste 18 milioane, ceea ce reprezintă o scădere cu 10% față de 2011. Aceasta este una dintre cele mai puternice scăderi din UE-27, fiind depășită numai de Bulgaria (-22,5%), Letonia (-20,5%) și Lituania (-18,7%). Deși se încadrează în tendința generală care afectează NSM (-10,5%), acest lucru contrastează cu previziunile pentru vechile state

member (+8,3%). Îmbătrânirea populației va afecta, de asemenea, România mai mult decât Europa în medie, iar până în 2050, vârsta medie va ajunge la 51,4 ani, cu o populație în vârstă de 65 de ani reprezentând 30,8% din total.

Comparativ cu mediul urban, zonele rurale din Europa se confruntă cu cele mai mari amenințări demografice. În conformitate cu tendințele globale, Europa va înregistra o creștere a urbanizării. Comparativ cu nivelurile din 2011, este de așteptat ca populația totală urbană a Europei să crească cu aproximativ 10%, în timp ce populația rurală va scădea cu 2,7%. Migrația în exterior, mai degrabă decât sporul negativ, ar fi un factor motrice. O populație rurală tot mai puțin numeroasă va restrânge oferta de muncă în agricultură și va amenința vitalitatea zonelor rurale per ansamblu.

Aceste tendințe au implicații serioase în ceea ce privește cererea de produse agroalimentare, deoarece se preconizează că piețele europene vor oferi posibilități limitate de extindere. Pentru culturile arabile, perspectivele pe termen mediu privind mărfurile în Europa (în 2022) sugerează doar creșteri ușoare ale consumului în UE-27. Cererea de alimente și furaje va fi supusă unei creșteri lente, cu excepția notabilă a biocarburanților, care vor continua să fie un segment de piață dinamic. Consumul de biocarburanți în UE este de așteptat să crească între 2014 și 2022.

Semințele oleaginoase prezintă o perspectivă pozitivă pe termen mediu determinată de cererea puternică, dar carnea (în special cea roșie) și produsele lactate sunt de așteptat să scadă. Aceste previziuni pentru produsele de origine animală reflectă într-o mare măsură, efectele negative ale recesiunii economice recente din Europa, dar și înăsprirea cerințelor privind bunăstarea animalelor și reducerea emisiilor de carbon (în special în sectorul creșterii bovinelor, porcilor și păsărilor).

Producătorii din UE se vor orienta astfel tot mai mult spre satisfacerea cererii alimentare din ce în ce mai mari la nivel mondial. Acest lucru va fi mai pregnant pentru produsele din carne și produsele lactate, care se bucură de cerere stabilă din partea economiilor mari din Asia, America Latină și Orientul Mijlociu. Per ansamblu, UE ar trebui să rămână un exportator net de carne până în 2022, cu o balanță comercială pozitivă în ceea ce privește carnea de pasăre și de porc. Pentru produsele lactate, cererea mondială de brânzeturi din UE va crește considerabil în principalele țări importatoare (de exemplu cu 65% în Statele Unite, cu 52% în Mexic și cu 33% în Rusia), în timp ce pentru laptele praf degresat din UE, este de așteptat să crească cu 90% în China și 27% în Rusia. De asemenea, se preconizează că UE va menține o balanță comercială pozitivă în ceea ce privește produsele lactate. Că toate acestea, perspectivele sunt mai puțin promițătoare pentru anumite culturi arabile. Deși va continua să fie un exportator net de grâu, este de așteptat ca UE să-și mărească deficitul comercial al porumbului și semințelor oleaginoase.

Schimbările climatice vor avea un impact din ce în ce mai mare asupra securității alimentare a UE în general. Se așteaptă ca încălzirea globală să genereze efecte mixte și înegale distribuite în întreaga UE. Într-un scenariu de încălzire moderată, se preconizează că Europa va beneficia în ansamblu de o creștere de productivitate în sectorul vegetal, în paralel cu existența unor variații regionale. Europa de Nord și zonele înalte (mai ales regiunile alpine) vor înregistra inițial o creștere a productivității și o expansiune a culturilor și a

renului agricol, dar regiunile sudice vor fi afectate în mod negativ de încălzirea globală și de deficitul de apă. Totuși, este de așteptat ca aceste beneficii inițiale să fie depășite de inundații mai frecvente și de instabilitate a solului în zonele menționate anterior.

Se preconizează că pe termen mediu și lung schimbările climatice vor afecta din ce în ce mai mult România și sectorul său agricol. România va trebui să se aștepte la o creștere constantă a temperaturii medii anuale, asemănătoare cu proiecțiile pentru Europa, care poate varia între 0,5 °C și 1,5 °C până în 2029 și între 2,0 °C și 5,0 °C până în 2099, în funcție de scenariul global.

Este de așteptat ca modelele de precipitații să se schimbe în mod semnificativ și să producă un impact teritorial diferențiat în România. Partea de nord a țării va obține probabil câștiguri de productivitate a culturilor pe termen mediu, dar va fi supusă la inundații mai mari pe timpul iernii și la probleme din cauza lipsei de apă în timpul verii. Sudul și sud-estul României vor fi mai grav afectate, iar valurile de căldură și de secetă vor duce la o scădere generală a productivității și a producției din sectorul vegetal.

Mai precis, unele modele climatice^{ix} prevăd că, în absența acțiunilor de atenuare a efectelor schimbărilor climatice, recoltele și randamentele individuale ar putea fi afectate în modul următor:

- *Porumb*: într-un scenariu „cald”, UE se confruntă cu o posibilă scădere a producției cu 9%, comparativ cu o valoare inițială din 2000, iar acest lucru va afecta în principal Franța, România, Italia, Ungaria și Spania. Într-un scenariu „rece”, totuși, România s-ar putea chiar să înregistreze o creștere de 15-20% a producției de porumb.
- *Floarea soarelui*: atât în scenariul cald cât și în cel rece, România trebuie să se aștepte la o scădere a producției de floarea-soarelui de până la aproximativ 14% până în 2030. Se preconizează că și alți producători din UE (Bulgaria și Ungaria) vor fi afectați în mod similar.
- *Grâu*: România ar putea fi afectată în mod semnificativ în scenariul rece (-25% până în 2030), dar aceasta ar putea beneficia de fapt de o creștere a producției în cadrul unui scenariu cald (7%). Comparativ, un scenariu cald ar afecta Europa de Nord și de Vest (Franța, Belgia, nordul Germaniei, Polonia, Lituania) și ar favoriza țările din sud, în timp ce un scenariu rece ar afecta cel mai semnificativ Polonia și anumite părți ale Germaniei.

Pentru a putea răspunde numeroaselor preocupări sociale, Politica Agricolă Comună a fost nevoită să se adapteze în mod constant. Istoria PAC arată modul în care prioritățile *economice* se transformă în priorități *sociale*, iar apoi în preocupări *ambientale*.

Priorități economice: Din momentul în care a fost creată, acum 50 de ani, PAC s-a concentrat atât pe productivitatea în agricultură, cât și pe furnizarea de hrană suficientă la prețuri rezonabile. Aceste obiective au fost „depășite” în anii 1980, cantitățile mari de produse agricole punând o presiune mare asupra bugetului intern, precum și asupra eficacității sistemului în arena politică internațională. Astăzi, agricultorii din cele 28 de state membre ale UE garantează securitatea alimentară a peste 500 de milioane de consumatori. Abundența, accesibilitatea, siguranța și calitatea alimentelor sunt doar câteva atribute oferite de cele circa 14 milioane de fermieri din UE. În plus, în urma recentelor crize alimentare și economice, securitatea alimentară

a revenit în prim-planul agendei PAC. În viitor, Europa își va continua angajamentele asumate la nivel internațional (Organizația Mondială a Comerțului și acordurile de liber schimb) cu privire la satisfacerea nevoilor alimentare, prin îmbunătățirea capacităților sale de producție, respective consolidarea relațiilor comerciale și va continua să reprezinte unul dintre cei mai importanți exportatori mondiali de produse agricole procesate și cu valoare adăugată mare.

Priorități sociale: UE a recunoscut faptul că agricultura nu înseamnă numai producția de alimente ci și spațiul în care trăim, mediul rural și populația rurală. Spațiile rurale oferă resursele naturale care trebuie să fie menținute și protejate, iar agricultorii sunt considerați "gestionarii" zonelor rurale. În consecință, asigurarea unei perspective pentru agricultori și zonele rurale este un element esențial abordat de PAC. În 1992, au fost introduse mai multe măsuri cu scopul de a reduce cheltuielile PAC, dar, în același timp, acestea au avut efect asupra standardelor de viață ale agricultorilor, care au devenit dependenți de sprijin continuu. S-au acordat plăți directe ca o compensare pentru scăderea prețurilor, punându-se astfel bazele unei politici sociale în care, în prezent, un agricultor al UE nu mai trebuie nici măcar să producă pentru a primi un venit fix din agricultură.

Priorități de mediu: În ceea ce privește așteptările tot mai mari cu privire la dezvoltarea durabilă, s-au introdus criterii de mediu în procesul de reformă al PAC. Deși măsurile de agromediu au fost introduse de reforma MacSharry în 1992, Agenda 2000 a fost cea care a stabilit programul de dezvoltare rurală ca al doilea pilon al PAC. Bilanțul de Sănătate din 2008 a consolidat obiectivele de mediu sub forma celei de-a doua axe a programului de dezvoltare rurală. În următoarea perioadă de programare, „înverzirea” pare să fie cuvântul de ordine a politicii agricole europene ca o reacție evidentă la provocările de mediu și un slogan excelent pentru a explica de ce otreime din bugetul european este încă alocat agriculturii. Prin „înverzirea” plăților directe, cea mai recentă reformă a PAC din 2013 a inclus în primul pilon (plăți directe și organizările comune de piață) preocupările privitoare la protecția mediului. ACTUALA POLITICA AGRICOLA COMUNA, ESTE CEA MAI “ VERDE” DIN ISTORIE: PENTRU PRIMA DATA A FOST INTRODUSA MASURA 11 DESTINATA EXCLUSIV AGRICULTURII ECOLOGICE SI TOT PENTRU PRIMA DATA FIECARE STAT MEMBRU UE TREBUIE SA ALOCE MINIM 30% DIN BUGETUL AGRICULTURII MINIM 30% PENTRU CLIMA SI MEDIU. ACTUALA PAC. REFORMATA CATRE PROTECTIA MEDIULUI A FOST ELABORATA SUB CONDUCEREA PRIMULUI COMISAR ROMAN PENTRU AGRICULTURA – DACIAN CIOLOS.

1.3. Contextul național

Agricultura joacă un rol important în România, raportat la mărimea populației rurale și la gradul de ocupare a forței de muncă. Aproximativ 45,7% din populația din România locuiește în mediul rural, comparativ cu aproximativ 23,6% în statele membre UE. Aproximativ 30% din populație este angajată în agricultură, comparativ cu aproximativ 2% în vechile state membre

(UE- 15) și 3-14% în noile state membre (UE-8). Există diferențe majore între zonele rurale și cele urbane, primele fiind marcate de un nivel de sărăcie semnificativ mai mare și de un nivel de trai corespunzător mai mic.

Dezvoltarea agriculturii și furnizarea de bunuri publice în zonele rurale este prin urmare esențială pentru integrarea europeană a României și pentru îndeplinirea obiectivelor de coeziune socială.

În comparație cu alte țări din UE, sectorul agricol din România are o pondere relativ ridicată în valoarea adăugată brută (VAB), dar a rămas în urmă în ceea ce privește productivitatea muncii (Fig.1).

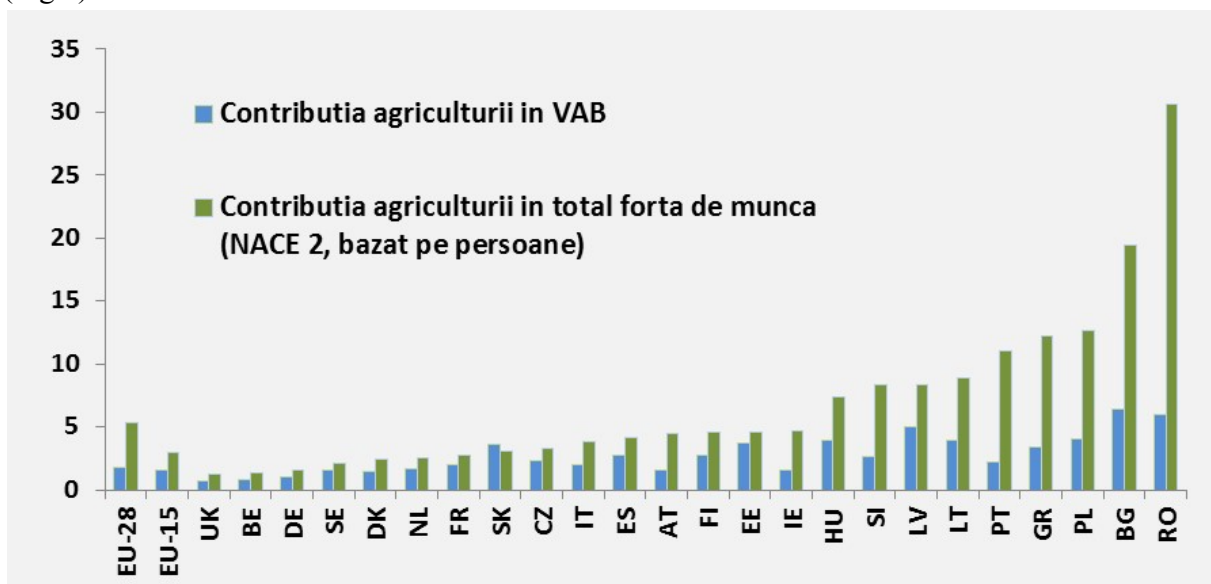

Figura 1: Importanța agriculturii în VAB
(procent din VAB totală și ponderea în totalul forței de muncă, pe categorii CAEN)

La 5,3%, ponderea agriculturii, silviculturii și pescuitului în VAB total este semnificativ mai mare decât în alte state membre ale Uniunii Europene (UE-27 = 1,8% în 2012). Totuși, în perioada 2000 - 2012, ponderea agriculturii în totalul valorii adăugate brute a scăzut de la un interval de 12-14% la 5%, în timp ce ponderea în totalul forței de muncă a scăzut de la peste 40% la circa 30%. Productivitatea muncii a rămas astfel în urmă în comparație cu alte sectoare din economia românească și este, de asemenea, mult în urma mediei UE. Productivitatea românească este de doar 4.719 euro pe echivalent normă întreagă comparativ cu o medie de 18.925 euro în UE- 27 (2010-2012).

România suferă din cauza uneia dintre cele mai pronunțate diviziuni structurale ale terenurilor agricole dintre toate statele membre UE și, în special, dintre noile SM . Se disting mai multe tipuri de distribuție a terenurilor agricole. Dintre noile state membre, Slovenia deține cel mai mare procent din suprafața sa arabilă cultivată de multe ferme mici. România, Croația, Polonia, Letonia și Lituania au terenul distribuit relativ mai uniform între diferitele categorii de

ferme, dar România iese în evidență prin lipsa unei categorii ”de mijloc”. Ungaria, Estonia, Bulgaria și, într-o anumită măsură, Slovacia, au mai mult de jumătate din suprafața lor agricolă cultivată de ferme de peste 100 ha, dar toate dețin și un număr relativ semnificativ de exploatații mici. În schimb, Cehia se caracterizează prin producția agricolă cel mai puternic orientată spre exploatații de scară mare.

O analiză a structurii fermelor în funcție de dimensiunea lor economică subliniază și mai mult subutilizarea potențialului agricol din noile state membre și mai ales din România. Fermele care generează mai puțin de 2.000 de euro producție standard sunt întâlnite frecvent în noile state membre. Însă ponderea lor în numărul total de exploatații este extrem de ridicată în România, Bulgaria și Ungaria, unde depășește două treimi din total. Mai mult, România se remarcă prin a fi singurul nou stat membru unde jumătate din producția standard totală este realizată de ferme care realizează mai puțin de 8.000 de euro anual. În majoritatea celorlalte noi state membre, aceste ferme nu contribuie la mai mult de 15-20% din producția standard totală. Această situație reflectă amploarea și complexitatea contextului socio-economic din sectorul agricol și rural din România, precum și potențialul pe care acest sector l-ar putea atinge o dată ce deficiențele structurale sunt rezolvate.

Schimbarea demografică va continua să fie un factor cu impact mare asupra structurilor agricole din România pe termen mediu și lung. Până în 2030, aproximativ 1,5 milioane de ferme care utilizează 3 milioane de hectare din SAU vor fi supuse transferului între generații. În același timp, alte 1,5 milioane de fermieri care utilizează 6,7 milioane de hectare vor atinge sau depăși pragul de pensionare (65 de ani). Gestionarea acestei tranziții demografice, fără a pune în pericol potențialul producției agricole și asigurând în același timp echitate socială, va constitui o preocupare-cheie pentru factorii de decizie în următoarele două decenii.

Discrepanțele considerabile constatate între potențialul agriculturii românești și contribuția sa la dezvoltarea durabilă și reducerea gradului de sărăcie au fost evidențiate în mai multe studii efectuate de autori naționali și internaționali. Terenurile agricole ocupă aproape 62% din suprafața României și aproape două treimi din acesta este arabil. Deși o treime din suprafața agricolă utilizată a fost clasificată ca ZD (majoritatea situată în zona montană și în Delta Dunării), celelalte două treimi sunt în mare parte soluri de calitate medie și înaltă.

România prezintă anumite caracteristici structurale asemănătoare cu cele ale sectoarelor agricole din celelalte state membre UE, dar este unică prin mărimea decalajului dintre categoria fermelor mari și aceea a fermelor mici, precum și prin prevalența agriculturii de subzistență/semisubzistență. În 2010, 93% din exploatațiile din România se încadrau în aceste categorii; din acestea, trei sferturi operau pe mai puțin de 2 hectare și mai mult de un sfert erau gestionate de fermieri cu vârsta mai mare de 65 de ani. Din punct de vedere al mărimii economice, 73% din toate exploatațiile generau în parte mai puțin de 2.000 de euro de PS, ceea ce plasează aproximativ 2,7 milioane de exploatații în categoria fermelor neviabile economic. Acestea operează 22% din SAU. Prin comparație, exploatațiile care generează mai puțin de 2.000 de euro de PS cultivă 5% din SAU a UE. În consecință, un procent semnificativ al SAU din România este legat de activități agricole sub-optimale, ceea ce împiedică atingerea

adevăratului potențial al sectorului. Condițiile economice grele de după criza din 2009 au făcut în așa fel încât 120.000 de ferme să revină în categoria de sub 2.000 de euro de PS (în comparație cu 2007) și au cauzat un pas înapoi de la status-quo-ul care limita procentul acestora la două treimi din total.

Un aspect pozitiv a fost acela că tranziția demografică din agricultură a adus transformări pozitive: în perioada 2005-2010, agricultura românească s-a diminuat cu 400.000 de ferme și a fost martora unei creșteri a numărului de tineri manageri de fermă (23% din fermieri au mai puțin de 45 de ani în comparație cu numai 17% în 2005). De asemenea, tinerii manageri contribuie din ce în ce mai mult la producția agricolă standard: 29% în 2010, în comparație cu doar 18% în 2005. Cu toate acestea, mărimea medie a fermei a crescut modest (de la 3,11 ha în 2002 ha la 3,45 ha în 2010 și la 3,6 ha în 2013), ceea ce se datorează fenomenului de diminuare a suprafeței agricole utilizate (SAU) dar și unei comasări a terenurilor. Implementarea schemei de rentă viageră, care a favorizat un transfer mai degrabă prin arendă (247 mii ha) decât prin vânzare (82 mii ha) a avut de asemenea un rol pozitiv.

Următoarele elemente sunt considerate a fi de importanță strategică:

- sprijinirea de către instituțiile statului a înregistrării sistematice a imobilelor din mediul rural, prin înscrierea acestora în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, cu efecte benefice asupra clarificării situației juridice a acestora, ceea ce va genera un aport considerabil asupra facilitării accesului la credite;
- elaborarea unor politici adecvate pentru fermierii români, pornind de la structura duală a sectorului agricol, astfel încât să răspundă nevoilor specifice fiecărui segment (ferme mari și mijlocii stimulate pentru a deveni și mai competitive dar și soluții pentru dezvoltarea agriculturii la scară mică);
- asigurarea unor soluții viabile și echitabile pentru fermierii care părăsesc sectorul (în primul rând prin protecție socială, dar și prin locuri de muncă alternative și condiții de trai îmbunătățite în mediul rural). Adoptarea unor politici eficiente va fi importantă pentru limitarea riscului de abandonare a terenurilor (cu efecte economice și de mediu negative) și a riscului de sărăcire a persoanelor în vârstă din mediul rural (cu consecințe sociale nedorite);
- randamentele din agricultura românească sunt mici, deși potențialului agricol este considerabil, fapt care indică o utilizare mult mai redusă decât cea optimă a factorilor de producție.

Randamentele medii agricole din România pentru principalele produse agricole sunt doar de o treime sau de jumătate din cele înregistrate în UE-15: pentru grâul obișnuit, 2,6 tone/ha, comparativ cu 6,1 tone/ha, pentru porumb, 3,2 tone/ha, comparativ cu 8,7 tone/ha și pentru semințe oleaginoase 1,3 tone/ha, comparativ cu 2,4 tone/ha (randamentele medii pentru anii 1990-2012). Secetele recente, extrem de severe, alternând cu ploi abundente și inundații, au adâncit acestedeficit. De asemenea, pentru produsele de origine animală, există deficite de productivitate considerabile, care sunt relevate de randamentele produselor lactate: 2,9

tone/animal în România față de 6 în UE-15. Chiar dacă pentru produsele din carne decalajul pare mai mic, acest lucru se datorează faptului că statisticile reflectă numai carnea produsă în abatoare.

Odată cu aderarea României la UE în 2007, producția totală de carne a scăzut foarte mult, deoarece multe unități de sacrificare a animalelor nu au fost în măsură să respecte standardele europene stricte. Abatoarele rămase sunt cele care operează la niveluri mai ridicate de performanță. În 2011, valoarea producției animale a reprezentat 28% din valoarea producției agricole (Eurostat), în scădere drastică de la 44% cât se înregistra în 1998. Populația de bovine (aproximativ 2 milioane de capete în 2012, utilizate în special pentru producția de lapte) este concentrată în principal în partea de nord și nord-est a câmpiei sudice.

România nu are o industrie suficient de robustă aferentă producției de carne de vită pentru a îndeplini cerințele comercializării cu amănuntul a unei cantități semnificative de producție. Cea mai mare parte a producției de lapte este în prezent realizată în circa 800 mii de ferme cu doar 1 sau 2 vaci. Laptele livrat la unitățile de procesare nu corespunde în totalitate standardelor UE (doar 80% din laptele crud, satisfacea aceste standarde la sfârșitul anului 2011, conform MADR).

În contextul randamentelor obținute la ha, trebuie adus în discuție domeniul organismelor modificate genetic - un subiect sensibil și foarte dezbătut la nivel european. La nivel mondial culturile modificate genetic au ocupat în anul 2012, o suprafață de 170 milioane ha. În UE, în același an, s-a însemnat o suprafață record de 129.071 ha de porumb modificat genetic MON810 în cinci state (Spania, Portugalia, Republica Cehă, Slovacia și România), cu 13% mai mult decât în 2011. Spania a fost de departe țara cu cea mai mare suprafață cultivată (90% din totalul porumbului MON810 din UE). Potrivit legislației UE, doar două evenimente de transformare au fost autorizate pentru cultivare: porumbul MON810 rezistent la sfredelitorii porumbului și cartoful Amflora modificat genetic pentru creșterea conținutului de amilopectină din amidon, destinat industriei, a cărei Decizie de autorizare a fost anulată la finele anului 2013 de Tribunalul UE, întrucât Comisia și-a încălcat obligațiile rezultate din normele fundamentale de procedură. În UE, ritmul autorizării importurilor de produse agroalimentare modificate genetic în vederea consumului, este mult mai rapid decât cel al autorizării cultivării plantelor modificate genetic. Această situație poate diminua competitivitatea UE în ceea ce privește unele produse agricole. Nu în ultimul rând, subliniem faptul că OMG creează unele posibilități de reducere a efectelor schimbărilor climatice și a emisiilor GES, prin reducerea semnificativă a numărului de lucrări mecanizate, a cantităților de pesticide utilizate și prin creșterea productivității.

ROMANIA ARE UN POTENTIAL AGRICOL EXTRAORDINAR. A SASEA TARA CA SUPRAFATA AGRICOLA IN EUROPA, ESTE DEPARTE DE ACEST LOC LA PIB-UL GENERAT DE AGRICULTURA DATORITA CATORVA CAUZE:

FERMELE AGRICOLE INTENS POLARIZATE. DETINEM CEA MAI MARE FERMA DIN UE. INSULA MARE A BRAILEI CU 57.000. HA, DAR IN ACELASI TIMP AVEM PE DEDEPARTE CEL MAI MARE NUMAR DE FERME AGRICOLE DIN UE. PESTE 2.000.000. LIPSESTE SEGMENTUL DE FERMA MIJLOCIE FAMILIALA. O

STATISTICA A ZONELOR RURALE AFECTATE DE SARACIE , DEZVALUIE FAPTUL CA ACESTEA SE SUPRAPUNE PESTE ZONELE UNDE SE GASESC MARI EXPLOATATII AGRICOLE, BARAGAN, VASLUI, ETC.

SLABA DEZVOLTARE A FERMELOR FAMILIALE, MOTORUL UNEI AGRICULTURI PUTERNICE, ARE CAUZE MULTIPLE : FARAMITAREA EXCESIVA A TERENURILOR AGRICOLE, REFUZUL ASOCIERII MICILOR FERMIERI DETERMINAT DE EXPERIENTA NEFASTA A COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCTIE DIN PERIOADA COMUNISTA, DAR IN ACCEASI MASURA SI DE LIPSA UNOR MASURI DE POLITICI AGRICOLE SI FISCALE CARE SA STIMULEZE ASOCIEREA FERMIERILOR.

CONCOMITENT AU FOST REDUSE NEPERMIS DE MULT SECTOARELE CARE VALORIFICA MATERIILE PRIME AGRICOLE: INDUSTRIA DE MORARIT SI PANIFICATIE, LUCREAZA LA JUMATATE DIN CAPACITATE, IN TIMP CE CANTITATI ENORME DE PAINE CONGELATA SE IMPORTA ZILNIC IN ROMANIA. SECTORUL ZOOTEHNIC A FOST REDUS CONSIDERABIL, VACILE CU LAPTA DE LA 8 MILIOANE CAPETE AU SCAZUT LA SUB 2 MILIOANE. SECTOARELE AVICOL SI DE CRESTERE A PORCILOR AU SCAZUT FOARTE MULT, EPIDEMII PRECUM GRIPA, AVIARA SI/SAU PESTA PORCINA AFRICANA, CONTRIBUIND LA ACEASTA SITUATIE, DAR SI INCHIDEREA MASIVA A ABATOARELOR IN 2007 , CAND AM ADERAT LA UE A CONTRIBUIT DIN PLIN LA ACEASTA SITUATIE. DOAR SECTORUL DE CRESTERE A OVINELOR A CUNOSCUIT O CRESTERE FATA PERIOADA COMUNISTA, DAR NU SI CONSUMUL DE CARNE DE OAIE, DEOARECE, MAREA MAJORITATE A MIEILOR SE EXPORTA IN VIU. SITUATIA ESTE LA FEL DE DRAMATICA SI IN SECTORUL LEGUME FRUCTE, IN ANUL 2017 ROMANIA A IMPORTAT USTUROI DE PESTE 50.000.000 EURO. IN CONDITIILE IN CARE NE PUTEM ASIGURA NECESARUL IN TARA. PE LANGA ERORI STRATEGICE DE POLITICA AGRICOLA DIN ULTIMII 30 DE ANI, CUM AR FI, DEMOLAREA CAP-URILOR, DEMOLAREA FABRICILOR DE PRELUCRARE LEGUME FRUCTE, A ABATOARELOR SI MARILOR COMPLEXE ZOOTEHNICE, O EROARE FUNDAMENTALA A FOST FACUTA IN DOMENIUL COMERTULUI CU PRODUSE ALIMENTARE, PRIN DESFIINTAREA MICILOR COMENRCIANTI SI CONSTRUIREA IN MIJLOCUL ORASELOR, ACUM SI IN ZONELE RURALE A SUPERMARKETURILOR, UNDE MICUL PRODUCATOR ROMAN NU ARE ACCES. ACESTE ERORI AU TRANSFORMAT ROMANIA INTR-O CAMPIONA EUROPEANA LA EXPORTUL DE PORUMB, FLOAREA SOARELUI, GRAU SI LA IMPORTUL DE ALIMENTE PROCESATE CU VALOARE AGAUGATA MARE , DE MULTE ORI DE SLABA CALITATE. ASTFEL CU EXCEPTIA A 2 ANI (2013 SI 2014) ROMANIA A AVUT SI ARE IN CONTINUARE UN DEFICIT COMERCIAL ENORM AL BALANTEI DE PLATI AL AGRICULTURII SI INDUSTRIEI ALIMENTARE.

MAREA PROBLEMA NU O CONSTITUIE RANDAMENTELE SCAZUTE DIN AGRICULTURA CI , EXPORTUL MATERIILOR PRIME AGRICOLE, ODATA CU

ACESTE PRODUSE AGRICOLE EXPORTAM SI SUBVENTIA PE HECTAR PE CARE O PRIMESC FERMIERII DIN BUGETUL UE (85%) SI DE LA BUGETUL NATIONAL (15 %).

CHIAR CU ACESTE RANDAMENTE MINIME ACTUALE DE PRODUCTIE AGRICOLA, DACA CEREALELE AR FI CERTIFICATE ECOLOGIC SI AR FI PROCESATE IN PRODUSE DE PANIFICATIE ECOLOGICE, SAU FURAJE ECOLOGICE, CARE SA DETERMINE OBTINEREA DE CARNE CERTIFICATA ECOLOGIC SI AR FI EXTORTATE PRODUSE FINITE DE CALITATE, CU VALOARE ADAUGATA MARE, EXEMPLU SALAM DE SIBIU BIO SAU BRANZA DE IBANESTI BIO SI O PARTE DIN ACESTEA AR FI EXPORTATE, AM AVEA O BALANTA COMERCIALA POZITIVA SI PIB-UL OBTINUT IN AGRICULTURA AR DEPASI 10%.

MODELUL PROPUȘ DE ASOCIATIA BIO-ROMANIA IN ANUL 2009 PRIN LANSAREA PROGRAMULUI “FERMIERUL BIO” ERA SIMPLU. TRANSFORMAREA CELOR PESTE 2 MILIOANE DE FERME DE SUBZISTENTA IN MICRO FERME BIO CARE SA PRODUCA PRODUSE FINITE CU VALOARE ADAUGATA MARE. STATUL AR FI TREBUIȚ SA ACHIZITIONEZE CU PRIORITATE ALIMENTE BIO PENTRU GRADINITE, SCOLI, SPITALE, ARMATA, ETC. IN PARALEL ESTE NECESAR INFIINTAREA UNEI REȚELE DE MAGAZINE ALIMENTARE CARE SA COMERCIALIZAZE CU PRIORITATE PRODUSE ALIMENTARE ROMANESTI, IAR ANSVSA, ANPC SI ALTE AUTORITATI COMPETENTE SA CONTOLEZE RIGUROS, CALITATEA PRODUSELOR DE IMPORT SA FIE MINIM LA STANDARDELE IMPUSE PRODUCATORILOR ROMANI.

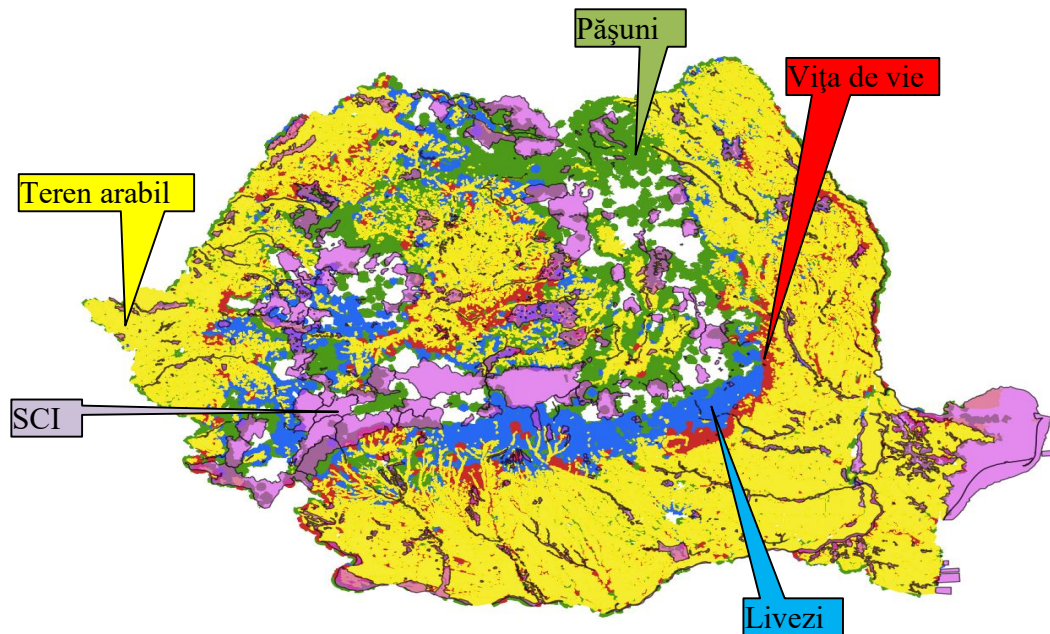
PRIN O ASTFEL DE POLITICA AGRICOLA NATIONALA, SE POATE OPRI DEPOPULAREA SATELOR, SE POT CREA LOCURI DE MUNCA CU VENITURI DECENTE IN MEDIUL RURAL, ROMANII POT AVEA ACCES LA ALIMENTE DE CALITATE, IAR MEDIUL INCONJURATOR AR FI PROTEJAT !

Bibliografie

1.Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030- <http://www.madr.ro/docs/agricultura/strategia-agroalimentara-2020-2030.pdf>

Capitolul 2. Agricultură și calitatea mediului

2.1. Tipuri de terenuri agricole în România

2.2. Factorii de mediu afectați de agricultură

2.2.1. Aer

- <http://www.mmediu.ro/categorie/calitatea-aerului/56>

2.2.2. Sol

- <http://www.mmediu.ro/categorie/sol-subsol/23>

2.2.3. Ape de suprafață și subterane

- <http://www.mmediu.ro/categorie/managementul-apelor/24>

2.2.4. Biodiversitatea

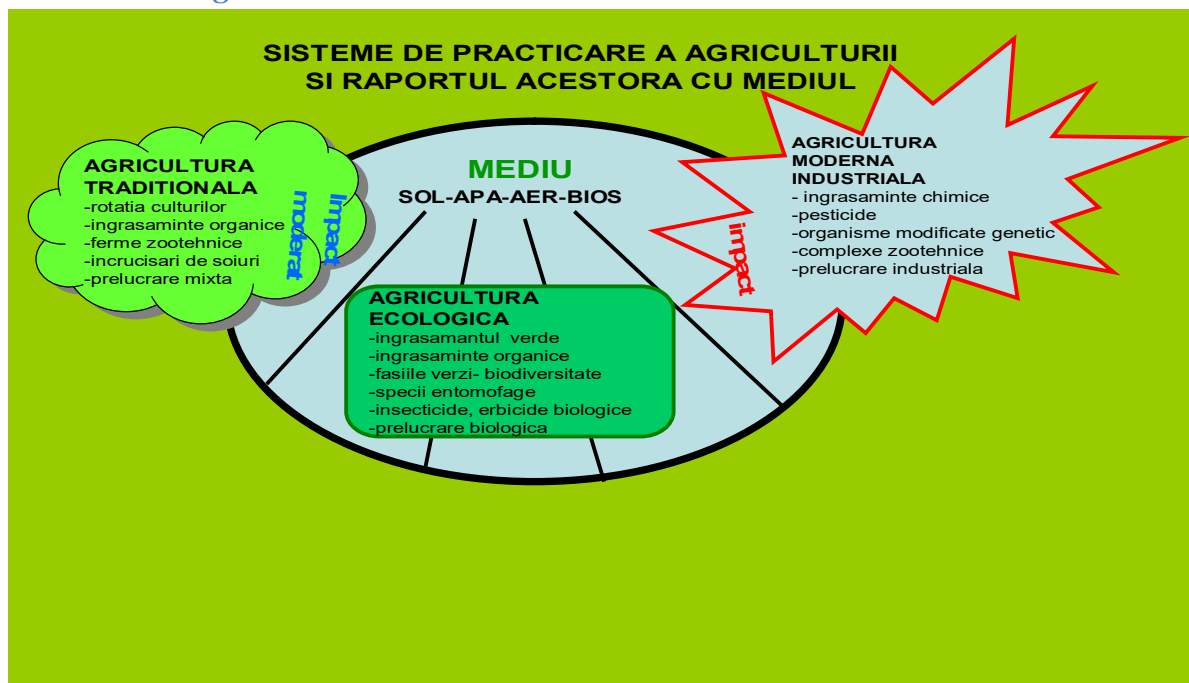
- <http://www.mmediu.ro/categorie/protectia-naturii/4>

Bibliografie

1. Agriculture (541) –Mature support-
<https://www.arcgis.com/home/item.html?id=516b3bbce29e4d45a6683b6652c6043b>

Capitolul 3. Principalele forme de agricultură și formele specifice de impact ale acestora asupra mediului

3.1. Forme de agricultură

3.1.1. Sisteme clasice de practicare a agriculturii

Agricultura traditionala se caracterizeaza prin: extinderea suprafetelor cultivate, introducerea rotatiei culturilor, a asolamentelor, selectarea empirica a unor soiuri de plante si rase de animale, folosirea animalelor domestice pentru efectuarea lucrarilor agricole, a uneltelor din lemn si apoi metal, utilizarea dejectiilor de la animale ca îngrasamânt organic etc. Se considera ca din antichitate si pâna la revolutia industrială, sistemele de cultivare a pamântului au apartinut agriculturii traditionale care a putut asigura omului o reducere a ariei de alimentare la 0,5-1,5 ha/individ/an.

Agricultura traditionala presupunea ca implicata cresterea animalelor domestice. Aceasta caracteristica o apropie foarte mult de structura ecosistemelor naturale, cuprinzand elementele structurii trofice a acestora: producatori primari, reprezentati de plantele cultivate, consumatori primari constituiti din erbivorele domestice, consumatorul secundar omul si destructorii prezenti în sol. Agricultura traditionala permite reciclarea permanenta a substantelor si integrarea proceselor de productie agricola în ciclurile biogeochimice ale biosferei; în acest fel, agricultura traditionala poate fi considerata ca având un relativ caracter ecologic.

Agricultura extensiva : sau de subzistenta, este caracteristica sistemelor agricole cu intrari de materie si energie reduse, cu o productie slaba, putin competitive. Afecteaza într-o anumita masura mediul inconjurator si calitatea biomasei, indeosebi datorita dezechilibrelor de nutritie a plantelor si animalelor. Ingrasamintele minerale si alte substante agrochimice (erbicide, insecto-

fungicide), sau aplicate doar in cantitati foarte mici (exceptand legumicultura), sau deloc, din considerente strict economice si nu de protectie a mediului. Folosirea hibrizilor si a soiurilor performante este de asemeni reduca din considerente economice si lipsa de informatie. Acest sistem este practicat si in Romania de catre producatorii individuali din mediul rural (gospodaria de subzistenta).

Agricultura conventionala: sau intensiva, (industrializata), este bazata mai ales pe specializarea productiei si concentrarea acesteia pe suprafete relativ restranse, de mare productivitate, deci competitiva. Se caracterizeaza prin inaltul grad de mecanizare si tehnologizare. Lucrarile solului au la baza aratura adanca prin rasturnarea brazdei, la care se adauga numeroase operatiuni succesive pentru definitivarea patului germinativ si intretinerea ulterioara a culturilor. Se practica rotatia culturilor la 2-3 ani si adeseori monocultura. Fertilizarea solului intensiva si preponderent chimica. Combaterea bolilor si daunatorilor se face cu pesticide si insecto-fungicide de sinteza chimica.

Aceste sisteme de cultura a plantelor apartin agriculturii moderne, in care suprafata arabila de alimentatie se reduce la 0,2-0,6 ha/individ/an. Mentionam ca, in momentul de fata suprafata medie de teren arabil per locuitor al planetei este de 0,325 ha.

3.1.2. Agricultura ecologica

Agricultura ecologica este un ansamblu de metode de practicare a agriculturii, prin care cultivarea plantelor, cresterea animalelor, procesarea productiei si producerea alimentelor, se fac prin utilizarea acelor tehnologii care se apropie cel mai mult de procesele naturale similare, excluzand utilizarea substantelor aditionale de sinteza chimica (fertilizanti, pesticide, stimulatori si regulatori de crestere, antibiotice, adjuvanti de procesare) si a modificarilor genetice in productia agricola.

Termenul „AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ”, este denumirea atribuita de Uniunea Europeana pentru definirea acestui sistem de agricultura practicat in Romania, fiind termen protejat, pentru tara noastra. Este similar cu termenii „agricultură organică” sau „agricultură biologică” utilizati in alte state membre pentru a desemna sisteme de agricultura similare.

Este o abordare moderna stiintelor agronomice, pentru ca si-a sintetizat principiile la inceputul secolului trecut, odata cu explozia demografica si tehnologica, cand omenirea incepe sa devina constient militanta in privinta impactului negativ pe care il are mediului natural. In acelasi timp insa, fundamentele acestor principii sunt vechi si foarte vechi, unele milenare, multe dintre ele gasindu-se in marturii ramase de la marile civilizatii ale antichitatii care s-au remarcat in practicarea agriculturii: asiro-babilonieni, egipteni, greci sau romani.

Agricultura ecologica este deci o stiinta de sinteza, definita in cadrul conceptului de actualitate al protejarii mediului, care preia alaturi de unele din cele mai vechi practici agricole si

deprinderi umane, completate cu noile descoperiri agronomiei moderne si din domeniul complex al intelegerii naturii.

Agricultura ecologica se bazeaza pe o serie de principii si idei, cum ar fi conservarea sistemelor naturale de transformare ciclica, utilizarea resurselor regenerabile in sistemele de productie si prelucrare, protectia habitatelor vegetale si animalelor salbatice, sporirea biodiversitatii, utilizarea rationala a apei, sustinerea conceperii unui sistem integrat de cultivare a pamantului. Toate acestea contribuind, in ultima instanta, la crearea unei filiere de prelucrare si distributie echitabila din punct de vedere social, si responsabila in ceea ce priveste mediul natural.

Obiectul agriculturii ecologice il constituie intelegerea si aplicarea legilor ecologiei astfel incat, actionand asupra naturii si mediului natural, sa se mareasca productia primara a plantelor si secundara a animalelor, pentru satisfacerea nevoilor umane de hrana si materii prime naturale. Ne hranim in principal cu resursele naturale biologice directe, sau derivate din acestea, mai precis producatori primari, adica plante si secundari, adica animale. Aceste nevoi sunt satisfacute in acest moment de exploatarea sistemelor vii naturale si a agrosistemelor care le recreaza pe cele dintai in sistem intensiv, industrializat.

Mai productive si predictibile, sistemele industrializate de obtinere a hranei, sunt inca preponderente, dar aduc neajunsurile majore ale efectelor secundare asupra organismului uman si poluarii mediului. Si mai important, sunt finite, limitate de existenta resurselor ce stau la baza lor, mai ales a imputurilor energetice entropice.

Sistemele naturale in schimb, supuse legilor naturii, (zestre ereditara, daunatori) si mediului, (conditii pedoclimatice), sunt mai greu predictibile si relativ limitate cantitativ, sunt in schimb practice inepuizabile, recirculand resursele naturale fundamentale. In plus, respectand evolutia ciclica naturala, produsele rezultante ale acestor sisteme sunt asimilate de organism fara efecte secundare si nu polueaza mediul.

3.1.3. Sisteme de practicare a agriculturii complementare agriculturii ecologice

Sistemele biologice de practicare a agriculturii sunt sisteme complementare agriculturii ecologice. Preiau din stiintele egromice toate practicile care nu afecteaza mediul si conserva calitatile naturale ale produselor, la majoritatea productivitatea fiind urmarita in plan secundar, dar nu intotdeauna. Metodele sunt in general asemanatoare, insa si cu unele abordari specifice.

Agricultura biologica: mediu intensiva si astfel mai putin agresiva in raport cu factorii de mediu, cu rezultatele (produse agricole) mai putin competitive din punct de vedere economic pe termen scurt, dar considerate superioare din punct de vedere calitativ. In raport cu mediul inconjurator acest sistem este mai bine integrat, tratamentele aplicate pentru combaterea bolilor si daunatorilor sunt de preferinta biologice, totusi sunt acceptate si doze reduse de ingrasaminte minerale si pesticide. Pentru controlul calitatii produselor este necesara certificarea tehnologiilor utilizate. Produsele sunt comercializate pe o piata specializata.

Agricultura organica: se deosebeste de cea biologica prin utilizarea exclusiva a ingrasamintelor organice in doze relativ ridicate, aplicate in functie de specificul local, cu predilectie in scopul fertilizarii culturilor si refacerii pe termen lung a starii structurale a solurilor, degradata prin activitati antropice intensive si/sau datorita unor procese naturale. Conceptul a aparut in Anglia, inainte de primul razboi, fundamentata teoretic de Sir Albert Howard. Acesta s-a inspirat din practicile agricole sanatoase ale taranilor indieni.

Agricultura de precizie: cea mai avansata forma de agricultura, care este practicata chiar si in cele mai dezvoltate tari ale Uniunii Europene si SUA (pe suprafete mai restranse), avand la baza cele mai moderne metode de control a starii de calitate a diferitelor resurse de mediu, aplicarea in optim a tuturor componentelor tehnologice si astfel un control riguros asupra posibililor factori care ar determina degradarea mediului ambiental. Tehnologiile avansate costisitoare si inca neadaptate la scara mare, explica slaba extindere a acestui sistem, la acest moment.

Permacultura: este un sistem ecologic proiectat sa sustina in toate aspectele o comunitate umana, intr-un mediu natural. Termenul a fost folosit pentru prima data in 1978 de Bill Mollison si preluat apoi de studentul sau David Holmgren. Provine din prescurtarea termenilor "permanent agriculture" sau "permanent culture" (agricultura / cultura permanenta). Cei doi au definit permacultura astfel: proiectarea unui habitat uman ecologic si a unui sistem natural de productie a hranei. Este un teritoriu utilizat de o comunitate umana care construieste si se dezvolta, integrandu-se armonios in mediu, imitand formele si modul de relationare din microclimatul in care traieste.

Intr-un mediu forestier de exemplu, imita arhitectura si relatiile dintre plante si animale, la fel ca intr-o padure naturala din zona geografica in care se afla comunitatea, sistemul fiind insa creat artificial. Poate contine o varietate de plante si o mare biodiversitate.

Un alt sistem specific permaculturii este „guilds”, o combinatie de plante, animale, insecte si ciuperci; poate fi gasit de-a gata intr-un mediu natural sau poate fi proiectat dupa necesitati, astfel incat sa asigure hrana de padure si de gradina sau de pasune, plante medicinale si mirodenii, precum si lemn sanatos si in cantitati suficiente. Gospodarirea resurselor de mediu din zona respectiva este o preocupare constanta (de exemplu spatiul este proiectat in asa fel incat colectarea apei de ploaie sa fie facuta prin mijloace multiple: canale, jgheaburi, drenarea zonelor mocirloase, rezervoare de apa utile in pastrarea micro-climatului. Acest tip de cultura include o importanta componenta mistica presupunand si o contributie valoroasa din partea membrilor comunitatii, la dezvoltarea intregului. In viziunea permaculturii animalele (inclusiv pasarile salbatice), sunt elemente esentiale intr-un sistem care se autosustine. Fara contributia lor, balanta ecologica nu poate fi realizata. Ele sunt necesare pentru fertilizarea solului, curatarea resturilor de la fructele cazute, imprastierea semintelor, indepartarea buruienilor si a daunatorilor de tot felul. Printre cele mai utile sunt pasarile de curte, in special, gainile.

Agricultura biodinamica: sustine cultivarea și producerea alimentelor, îngrijirea animalelor și a peisajului, realizate după principii antroposofice. Creșterea plantelor este privită ca fenomen complex în care sunt implicate toate componentele mediului, factorii cosmici (calendarul selenar) și spirituali. Se pune accent pe folosirea unor amestecuri specifice care să refacă potențialul solului. În domeniul creșterii animalelor se pune accent pe creșterea productivității prin asigurarea libertății de a-și urma instinctele naturale la contactul cu mediul și asigurarea unui climat psiho-afectiv pozitiv, pe care animalele îl sesizează. În România cel mai cunoscut promotor al acestui concept este Bilog Doctor Petre Papacostea. Agricultura biodinamica a fost întemeiată în anii 1920 de către o comunitate de agricultori germani care i-au solicitat lui Rudolf Steiner puncte de vedere spiritual-științifice pentru practicarea agriculturii, în opoziție cu cele oferite de știința materialista, care introdusese îngrășămintele chimice, fapt considerat a fi cauza degradării calităților nutritive ale alimentelor. Steiner (1861-1925), filozof, medic, artist și pedagog, întemeietorul antroposofiei (mediu de gândire și acțiune al cărui scop este de a oferi lumii o cale de cunoaștere suprasensibilă, ca și rezultate practice obținute prin cercetare spiritual-științifică), afirma că o mișcare spirituală nu este sănătoasă decât atunci când poate aduce roadele ei spre a fi aplicate în viața socială a oamenilor. Referitor la zootehnie, Steiner avertiza că "daca vom hrăni ierbivorele cu alte produse în afara de vegetale, sistemul nervos, creierul și măduva spinării lor vor fi afectate" anticipând cu o acuratețe incredibilă, boala vacii nebune de la sfârșit de secol XX. În Germania și alte țări europene produsele agriculturii biodinamice se comercializează în prezent sub sigla DEMETER.

Agricultura durabilă (sustenabilă): reprezintă un sistem de practici agricole subsumat conceptului de dezvoltare durabilă. În esență acesta constă în metode și proceduri care maximizează productivitatea solului, minimizând efectele nocive asupra solului, apei, aerului și diversității speciilor precum și asupra populației din zonă și a consumatorilor. Agricultura durabilă aduce în centrul atenției metode și proceduri menite să prezerve resursele, propunându-și să folosească cât mai puține mijloace de producție bazate pe resurse neregenerabile sau pe petrol, încercând să le elimine pe termen lung. Acestea urmează a fi înlocuite cu resurse regenerabile. În același timp aplică metode și proceduri adaptate locului unde sunt utilizate. O caracteristică importantă este implicarea populației rurale și valorizarea experienței acestora în domeniul agricol.

Dintre principiile agriculturii durabile amintim:

- -folosirea resurselor regenerabile în funcție de capacitatea lor de regenerare;
- -folosirea surselor epuizabile de materii prime numai în cazuri extreme, când ele nu pot fi înlocuite, material și funcțional, cu resurse regenerabile, garantându-se în același timp un spor de productivitate
- -impactul activităților agricole asupra mediului ambiant nu trebuie să depășească capacitatea naturală de regenerare a factorilor de mediu (aerul, solul, apa, mediul)
- -sincronizarea proceselor antropice induse în economia agroecosistemului cu cele naturale similare.

Conform acestor principii agricultura durabila trebuie sa urmareasca in mod consecvent doua principii:

a) **principiul economic** care implica masuri comerciale si manageriale eficiente prin care agricultura durabila sa fie concurentiala, avand capacitatea de a se autosustine fara subventii din partea statului. Se preconizeaza de asemeni ca populatia rurala din agricultura sa obtina castiguri nu doar de pe urma producerii, comercializării și prelucrării regionale a alimentelor sănătoase, ci și de pe urma altor surse de venit, din sectorul turistic, cultivarea unor materii prime regenerabile sau prin producerea de energie din masă biologică, la care se pot adauga prime din partea statului pentru protecția mediului și a rezervațiilor naturale.

b) **principiul ecologic** consta in exploatarea resurselor naturale astfel încât acestea sa fie protejate față de influențele negative de durată. Aceasta înseamnă că îngrășămintele și pesticidele trebuie să fie folosite în mod economic și cu multă grijă, astfel încât pământul și apele aflate în apropierea suprafețelor cultivate să nu fie afectate. Culturile trebuie să permită prezervarea unui mediu caracterizat prin diversitatea speciilor. In acelasi context, este protejat potențialul genetic al plantelor de cultură autohtone si al raselor de animale locale.

Agricultura integrata: promoveaza o productie agricola intensiva si competitiva, obtinuta prin raporturi armonioase cu mediul natural.

Practicile sale, lucrarile solului, rotatia culturilor, irigatii, fertilizare, combaterea bolilor si a daunatorilor, inclusiv prin metodele biologice cu eficienta demonstrata, cresterea animalelor, stocarea, prelucrarea si utilizarea reziduurilor rezultate din activitatile agricole, sunt frecvent denumite integrate. Acest concept sustine utilizarea armoniosa a componentelor stiintifice si tehnologice pentru realizarea unor productii mari si in acelasi timp stabile in unitati agricole multisectoriale. O alta caracteristica importanta este integrarea productiei vegetale cu cea zootehnica.

Agricultura integrata pleaca insa de la conceptia ca fertilizarea si chimizarea sunt absolut necesare pentru o agricultura de mare randament, dar ca ele sunt numai o componenta a masurilor de sporire a fertilitatii solului si de protectie a plantelor. Alaturi de îngrasaminte chimice, considerate indispensabile, se recomanda intensificarea fertilizarii organice a solului cu materii organice compostate. Acestea vor eproveni din materii organice rezultate de la complexe zootehnice dar si din namolurile de la statiile de epurare si din resturile menajere. Acestea doua din urma inasa, reprezinta un risc crescut de poluare, infectie si infestare, motiv pentru care se aplica tehnologii adecvate de compostare si depoluare.

In ceea ce priveste folosirea pesticidelor, se recomanda inglobarea lor in asa numita "lupta integrata", alaturi de combaterea biologica fiind utilizate numai în cazuri absolut necesare. Lupta integrata este ansamblul de mijloace si metode (fizice, chimice si biologice) folosite pentru distrugerea parazitilor agricoli atunci când valoarea atacului depaseste pragul economic de daunare (PED). Dintre metodele folosite in lupta integrata amintim:

- - utilizarea produselor cele mai puțin toxice, la același efect biologic
- evitarea folosirii pesticidelor greu degradabile biologic și a celor cu rezidualitate ridicată, ușor levigabile, care ajung mai rapid în apa freatică
- - evitarea folosirii pesticidelor care au efecte secundare nedorite: bioacumulări, distrugerea entomofaunei utile din sol (microorganismele care au rol important în procesul de mineralizare sau în lupta împotriva altor dăunători), și care afectează echilibrul ecologic
- - sunt interzise produsele care, prin persistența lor, patrund și se acumulează în lanțul trofic plante-animale-om.

Agricultura integrată mai preconizează și o serie de alte măsuri cum ar fi:

- reducere a inputurilor energetice antropice prin reducere consumului de carburanți și o mecanizare mai eficientă
- îmbunătățirea tehnologiei de cultură a plantelor irigate, pentru economisirea apei și reducerea timpilor de irigare, deci și a energiei consumate
- alegerea celor mai potrivite plante premergătoare
- introducerea de plante ameliorate în rotația culturii
- -executarea fără întârziere și de calitate a arăturilor în vederea acumulării nitratilor
- administrarea etapizată a îngrășămintelor, pe măsura asimilării lor

Toate aceste metode sunt relativ similare având o serie de elemente comune (grija pentru sol și păstrarea potențialului productiv al acestuia, reducerea inputului energetic antropic, integrarea activităților dintr-o unitate agricolă), punând accent mai mare pe unele sau intervenind cu unele practici specifice, încercând să-și afirme și să-și conserve unicitatea.

3.2. Forme specifice de impact asupra mediului

Impactul agriculturii convenționale se manifestă prin acțiunea sa asupra diferitelor resurse ale mediului înconjurător: sol, apă, aer, flora și fauna. Solul înregistrează cele mai rapide și intense modificări ca urmare a intervențiilor antropice în agricultură, având consecințe directe și/sau indirecte asupra tuturor celorlalte resurse ale mediului înconjurător, acționând în același timp ca punte intermediară între diferitele componente ale mediului.

3.2.1. Degradarea solului

Degradarea solului este un proces extrem de complex, care determină sau intensifică în același timp acțiunea unuia sau a mai multor factori limitativi sau restrictivi, fiind în strânsă interdependență cu deteriorarea altor resurse naturale ale mediului înconjurător:

- degradare fizică
- degradarea agrochimică
- degradarea biologică

3.2.2. Degradarea apelor de suprafață și subterane

Degradarea calității apelor de suprafață și de adâncime înseamnă acumularea în conținuturi ridicate, peste limitele admisibile, a unor, sedimente și compuși chimici care pot afecta mediul de viață al diferitelor organisme.

3.2.3. Degradarea atmosferei

Degradarea atmosferei, într-o privire simplistă, constă în creșterea concentrației unor compuși chimici, în încălzirea sa excesivă, în acumularea particulelor minerale de sol. Agricultura convențională este considerată una dintre cauzele importante ale schimbărilor climatice globale. La ora actuală, este demonstrat din punct de vedere științific, că lucrarea intensivă a solului prin arătură acormănă, reprezintă o cauză importantă a creșterii concentrației de CO₂ în atmosferă, acest fapt petrecându-se mai ales în ultimele câteva decenii.

3.2.4. Degradarea biodiversității

Degradarea biodiversității se referă la modificările negative care se produc la toate speciile de viețuitoare și plante care trăiesc în diferite medii.

Bibliografie

1. Are sistemul de agricultura conventionala efecte negative asupra unor resurse ale mediului înconjurător □□ Care sunt □□ De ce □□ Pot fi evitate □□ Cum □□ □ https://www.icpa.ro/documente/coduri/Are_sistemul_de_agricultura_conventionala_efecte_negative.pdf
2. Agricultura ecologică- <http://madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/rndr/buletine-tematice/PT4.pdf>

Capitolul 4. Politica Agricolă Comună

După intrarea în vigoare a Tratatului de la Roma, politicile agricole ale statelor membre au fost înlocuite cu mecanisme de intervenție la nivel comunitar. Elementele fundamentale ale politicii agricole comune au rămas neschimbate de la Tratatul de la Roma, cu excepția normelor referitoare la procedura decizională. Tratatul de la Lisabona a recunoscut coDecizia ca fiind „procedura legislativă ordinară” a politicii agricole comune (PAC), înlocuind procedura de consultare.

Chiar dacă agricultura nu reprezintă astăzi decât o mică parte a economiei țărilor dezvoltate, inclusiv a Uniunii Europene, intervenția publică s-a consolidat în ultimul timp prin politici agro-rurale care au completat susținerea funcției tradiționale a activității primare – și anume producția de produse alimentare pentru consum – cu alte dimensiuni, printre care dezvoltarea sustenabilă, combaterea schimbărilor climatice, amenajarea teritoriului și a peisajului, diversificarea și revitalizarea economiei rurale sau producția de energie și biomateriale. Susținerea bunurilor publice, cunoscute ca funcții necomerciale ale activității agricole (adică neremunerate de piață) a devenit, prin urmare, un element-cheie al politicilor agricole și rurale mai recente, printre care se numără și politica agricolă comună.

4.1. Obiective ale PAC

Articolul 39 din TFUE stabilește obiectivele specifice ale PAC:

- creșterea productivității agricole prin promovarea progresului tehnic și asigurarea utilizării optime a factorilor de producție, în special a forței de muncă;
- asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă;
- stabilizarea piețelor;
- garantarea siguranței aprovizionărilor;
- asigurarea unor prețuri rezonabile pentru consumatori.

4.2. Procesul decizional în domeniul agricol

4.3. PAC, o competență partajată între uniune și statele membre

4.4. Rolul Parlamentului European

Bibliografie

Fise descriptive UE-PAC: <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/103/politica-agricola-comuna-pac-si-tratatul>

Capitolul 5. Politica Agricolă Comuna în raport cu Agricultura României

România este una din țările care a beneficiat din plin de instrumentele PAC, primind din 2007 și până în 2013 investiții de 10 miliarde de euro în sectorul agricol și în zonele rurale.

5.1. Mize naționale ale reformei agriculturii din Romania

Sinteza uneia dintre cele mai importante dezbateri pe plan european de până acum, cea a Grupului de Dialog Civil (GDC) privind PAC, relevă o serie de alte (sub)tematici extrem de relevante pentru România, la care am putea contribui în mod consistent. Câteva exemple:

- Instrumentele de management al riscului - se vehiculează ideea instituirii unei politici europene integrate în acest domeniu, a consolidării pieței contractelor la termen ("futures") din domeniul agri-business, precum și a obligativității includerii în programele naționale de dezvoltare rurală a unor astfel de instrumente, de exemplu fondurile mutuale;
- Accesul la finanțare – s-a avansat ideea constituirii unor instrumente financiare targetate – de exemplu instrumente dedicate tinerilor fermieri ;
- Tranparența piețelor și asimetria informațională de care suferă fermierii cu privire la formarea prețului pe lanț ;
- Practicile concurențiale neloiale ;
- Contractarea în cadrul lanțului agroalimentar ;
- Asocierile și acțiunile colective ale fermierilor, din perspectiva politicilor concurențiale;
- Sprijin pentru agricultura ecologică ;
- Consolidarea serviciilor de extensie și formare profesională și a rolului acestora de mediatori între cercetare și practică ;
- Revitalizarea centrelor de educație și training în domeniul agriculturii, modernizarea curriculumului în materie de inovare, managementul fermei și inginerie agricolă, cu scopul de a susține înnoirea generațiilor de fermieri din Europa ; Toate aceste paliere sunt puncte nevralgice pentru agricultura României, la susținerea și ameliorarea cărora PAC post-2020 ar putea să contribuie în mod decisiv.

Bibliografie

1. Romania-rol cheie in viitorul Politicii Agricole Commune: <https://www.rndr.ro/documente/pei-agri/Policy-Brief-Romania-Rol-cheie-in-viitorul-Politicii-Agricole-Comune-Eurosfat-2017.pdf>

Capitolul 6. Politica Agricolă Comună în raport cu calitatea mediului

6.1. Măsura 10-Agro-Mediu și Clima

PLĂȚI COMPENSATORII ACORDATE ÎN CADRUL MĂSURILOR DE MEDIU ȘI CLIMĂ DIN PNDR 2014 – 2020

MĂSURA 10 AGRO-MEDIU ȘI CLIMĂ
1.070.744.654 EURO (alocare financiară)

Măsura încurajează aplicarea unor practici agricole durabile în zonele relevante (în special în zonele cu înaltă valoare naturală și în zonele importante pentru specii sălbatice de păsări și fluturi, zonele Natura 2000) cu scopul conservării biodiversității pe terenurile agricole, protecției apei și solului și reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră. De asemenea, se are în vedere creșterea numărului de animale adulte de reproducție din rasele locale tradiționale în pericol de abandon.

Pachetul 1 – pășuni cu înaltă valoare naturală (HNV) 142 €/ha/an	Pachetul 3 – pășuni importante pentru păsări	Pachetul 7 – terenuri arabile
Pachetul 2 – practici agricole tradiționale (aplicat numai în combinație cu Pachetul 1) v. 2.1 – lucrări manuale 300 €/ha/an v. 2.2 – lucrări cu unelte agricole 21 €/ha/an	sub-pachetul 3.1 – Crea crea sub-pachetul 3.2 – Lanius minor și Falco verpestrius v. 3.1.1 – lucrări manuale 310 €/ha/an v. 3.1.2 – lucrări cu unelte ușoare 231 €/ha/an v. 3.2.1 – lucrări manuale 159 €/ha/an v. 3.2.2 – lucrări cu unelte ușoare 80 €/ha/an	importante ca zone de hrănire pentru gășca cu gât roșu (Branta ruficollis) 250 €/ha/an
	Pachetul 4 – culturi verzi 128 €/ha/an	Pachetul 8 – creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon Ovine 87 €/UVM/an Caprine 40 €/UVM/an Bovine (taurine și bubaline) 200 €/UVM/an Ecvidae 176 €/UVM/an
	Pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice 125 €/ha/an	
	Pachetul 6 – pășuni importante pentru fluturi (Maculinea sp.) - variantă 6.1 – lucrări manuale 410 €/ha/an - variantă 6.2 – lucrări cu unelte ușoare 331 €/ha/an	

6.2. Măsura 11-Agricultura ecologică

6.3. Măsura 13-Plăți pentru zone cu constrângeri specifice

MĂSURA 11 - AGRICULTURA ECOLOGICĂ
236.416.168 EURO (alocare financiară)

Măsura promovează aplicarea practicilor de agricultură ecologică prin acordarea unui sprijin financiar atât pentru conversia la metodele de agricultură ecologică, cât și menținerea practicilor de agricultură ecologică.

Pachetul 1 – culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț)	Pachetul 4 – vii	Pachetul 9 – pășuni permanente
283 €/ha/an (sM 11.1 conversie) 218 €/ha/an (sM 11.2 certificat)	530 €/ha/an (sM 11.1 conversie) 479 €/ha/an (sM 11.2 certificat)	v. 6.1 124 €/ha/an (sM 11.1 conversie) 111 €/ha/an (sM 11.2 certificat)
Pachetul 2 – legume 300 €/ha/an (sM 11.1 conversie) 421 €/ha/an (sM 11.2 certificat)	Pachetul 5 – plante medicinale și aromatice 365 €/ha/an (sM 11.1 conversie) 350 €/ha/an (sM 11.2 certificat)	v. 6.2 87 €/ha/an (sM 11.1 conversie) 78 €/ha/an (sM 11.2 certificat)
Pachetul 3 – livezi 620 €/ha/an (sM 11.1 conversie) 442 €/ha/an (sM 11.2 certificat)		

MĂSURA 13 - PLĂȚI PENTRU ZONE CARE SE CONFRUNTĂ CU CONSTRÂNGERI NATURALE SAU CU ALTE CONSTRÂNGERI SPECIFICE
1.354.892.645 EURO (alocare financiară)

Are ca scop încurajarea continuării activităților agricole în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau constrângeri specifice.

sM 13.1 - plăți compensatorii în zona montană (658 UAT)
Prima compensatorie este plătită anual, ca sumă fixă, acordată pe hectar și reprezintă o compensație pentru pierderile de venit și costurile suplimentare suportate de fermierii care încheie angajamente voluntare anuale pentru continuarea activităților agricole în zonele montane.
97 euro/ha/an

sM 13.2 - plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri specifice (24 UAT)
Prima compensatorie este plătită anual, ca sumă fixă, acordată pe hectar și reprezintă o compensație pentru pierderile de venit și costurile suplimentare suportate de fermierii care încheie angajamente voluntare anuale pentru continuarea activităților agricole în zonele afectate de constrângeri specifice.
75 euro/ha/an

Pentru submăsurile care nu au aplicabilitate la nivel național, consultați listele cu UAT-uri eligibile afișate la centrele APIA

PLĂȚILE COMPENSATORII SE SOLICITĂ PRIN COMPLETAREA CERERII UNICE DE PLATĂ PE SUPRAFAȚĂ, CARE SE DEPOZITEAZĂ LA CENTRELE LOCALE ȘI JUDEȚENE APIA

Aflați mai multe despre plățile directe și compensatorii acordate prin PNDR de pe paginile oficiale www.apia.org.ro sau www.afir.info

Bibliografie

1. Măsura 10 - [http://www.apia.org.ro/files/pages_files/17-03-13-04-03-31Anexa nr. 8 Afi%C8%99 informativ M10.pdf](http://www.apia.org.ro/files/pages_files/17-03-13-04-03-31Anexa_nr._8_Afi%C8%99_informativ_M10.pdf)
2. Măsura 11 și 13 - [http://www.apia.org.ro/files/pages_files/17-03-13-04-03-00Anexa nr. 9 Afi%C8%99 informativ M11 %C8%99i M13.pdf](http://www.apia.org.ro/files/pages_files/17-03-13-04-03-00Anexa_nr._9_Afi%C8%99_informativ_M11_%C8%99i_M13.pdf)

Capitolul 7. Legislația specifică PAC și efectele acesteia asupra Calității mediului

. Gama largă de instrumente existente în cadrul celui de-al doilea pilon al PAC a fost simplificată pentru a se concentra asupra sprijinului pentru competitivitate, inovare, agricultură întemeiată pe „cunoaștere”, instalarea tinerilor agricultori, **gestionarea durabilă a resurselor naturale** și dezvoltarea teritorială echilibrată.

Pachete legislative aferente PAC vizează toate componentele mediului afectate de activitatea agricolă:

7.1. Gestionarea și conservarea resurselor

7.1.1. Traficul cu specii sălbatice de faună și floră

7.1.2. Apă de bună calitate în Europa

7.2. Resurse forestiere și produse nealimentare

7.2.1. Strategia UE pentru păduri și sectorul forestier

7.3. Poluarea cauzată de activitățile agricole

7.3.1. Utilizarea nămolurilor de epurare în agricultură

7.3.2. Combaterea poluării apelor cu nitrați proveniți din agricultură

7.3.3. Ingrășaminte sigure și eficiente pe piața

Bibliografie

1. Traficul cu specii sălbatice de faună și floră-https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=legissum:030401_1
2. Apă de bună calitate în Europa-<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=legissum:l28002b>
3. Strategia UE pentru păduri și sectorul forestier-https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=legissum:030402_1
4. Utilizarea nămolurilor de epurare în agricultură-<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=legissum:l28088>
5. Combaterea poluării apelor cu nitrați proveniți din agricultură- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=legissum:l28013>
6. Ingrășaminte sigure și eficiente pe piața UE-<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=legissum:l21278>